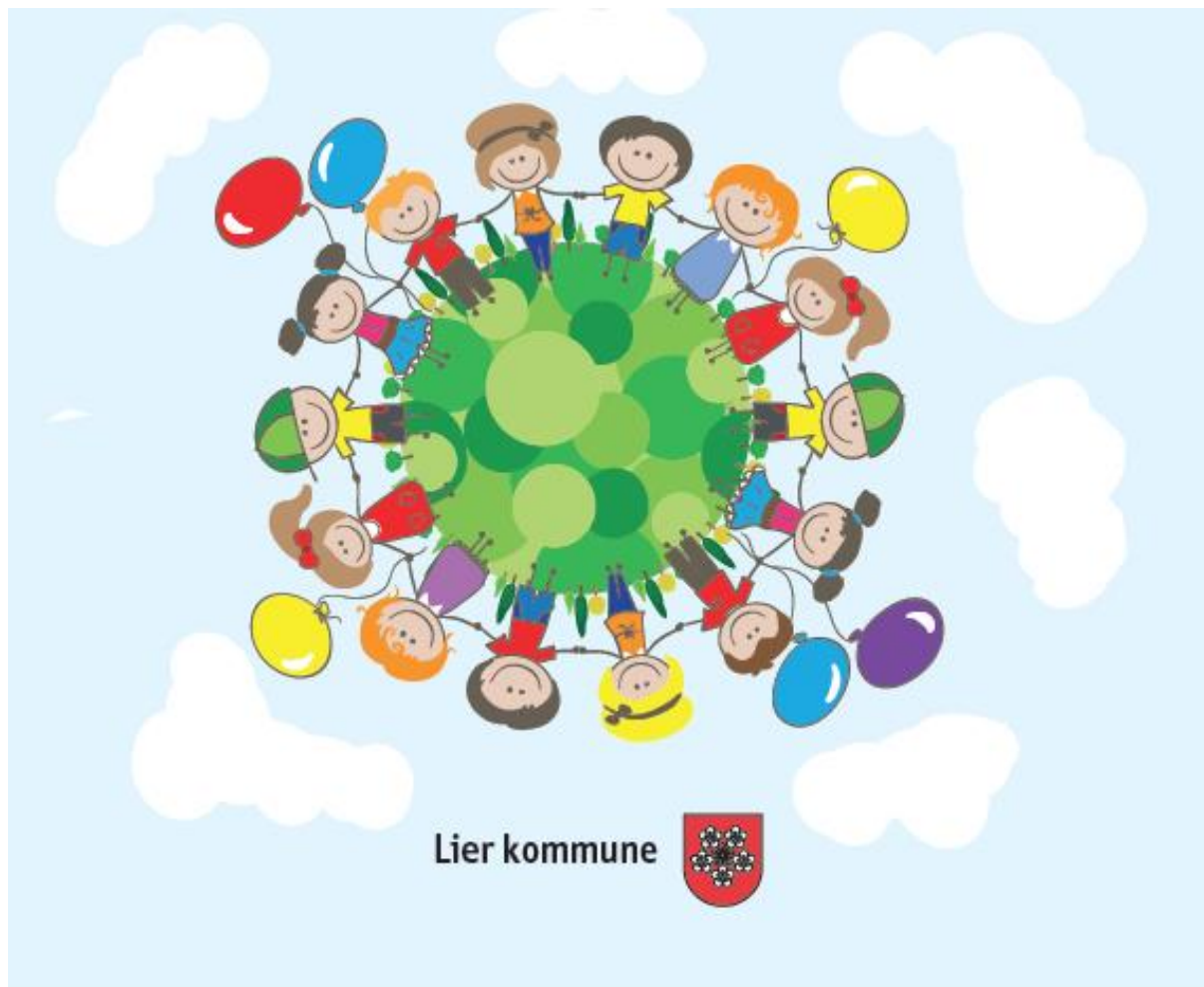

ELDST I BARNEHAGEN – YNGST PÅ SKOLEN, samarbeid og sammenheng i overgang til skole

En plan for overgangen barnehage - skole

Innhold

Innholdsfortegnelse	2
Bakgrunn og forankring	2
Planens målsetting	3
Rutinebeskrivelser	4
Tips og ideer	6
Vedlegg 1 – samtykkeerklæring	
Vedlegg 2 – skjema for informasjonsoverføring	
Vedlegg 3 – skjema for orientering til skolene om barn som har til rettlagt barnehagetilbud	

Bakgrunn og forankring

Barnehage- og skolemyndigheten i kommunen har det overordnede ansvaret for at barn opplever en god overgang fra barnehage til skole og legger premissene for samarbeidet mellom arenaene. 8. juni 2018 ble det lovfestet i Lov om barnehager (barnehageloven) av 2005 og i Lov om grunnskolen og den videregående opplæringen (opplæringsloven) av 1998, at det er en *lovfestet plikt* for barnehageeier og skoleeier å samarbeide om barnas overgang fra barnehage til skole og skolefritidsordningen. Formålet med samarbeidet er å bidra til en trygg og god overgang fra barnehage til skole og SFO og at skoleeier skal samordne samarbeidet og utarbeide en plan for barnas overgang.

Barnehagelovens § 2 a lyder:

Barnehagen skal samarbeide med skolen om barnas overgang fra barnehage til skole og skolefritidsordning, jf. opplæringslova § 13-5 og friskolelova § 5-5. Samarbeidet skal bidra til at barna får en trygg og god overgang.

Opplæringslovens § 13-5 lyder:

Skolen skal samarbeide med barnehagen om barna sin overgang frå barnehage til skole og skolefritidsordning. Samarbeidet skal bidra til at barna får ein trygg og god overgang.

Skoleeigaren har hovudansvaret for samarbeidet og skal utarbeide ein plan for overgangen frå barnehage til skole og skolefritidsordning.

Barnehage og skole er begge arenaer for lek og læring, men de har delvis ulike mandater og ulike læringskulturer. Den grunnleggende kompetansen barna får i barnehagen vil være av stor betydning for den videre trivselen og læringen som skal skje i skole og barnehagen er derfor en viktig del av barnets utdanningsløp.

Både Rammeplanen for barnehagen, St. melding 41 (2008 – 2009) *Kvalitet i barnehagen* og St. melding 19 (2015-2016) *Tid for lek og læring, Bedre innhold i barnehagen*, presiserer betydningen av en god overgang mellom barnehage og skole. St. melding 21 (2016-2017) *Lærlyst- tidlig innsats og kvalitet i skolen* viser det til at i overgangen fra barnehagen til skolen skal barnet møte en forberedt skole, klar til å bygge videre på det grunnlaget barnehagen har gitt. Kunnskapsløftet presiserer at ansvaret for en god overgang er et felleseie.

Målsetting.

Lier kommune har mål om en enhetlig og likeverdig overgang for alle barn i Lier kommune, med en god kontinuitet i læringsinnholdet fra barnehage til skole. Denne planen gir føringer for dette samarbeidet og gjelder alle barnehager og skoler i Lier kommune. Gode overganger viser seg å ha betydning for at barna skal klare seg godt i hele skolegangen og for å forhindre frafall fra skole (European Commission 2014). Lier kommunes mål er:

- å sikre best mulig sammenheng i overgangen mellom barnehage og skole/SFO.
- å overføre informasjon til beste for barnet, i nært samarbeid foreldre/foresatte.
- å sikre en trygg og god skolestart.
- å sikre at barna har fått informasjon om- og kjennskap til skole og SFO før skoleoppstart.

Rutinebeskrivelsene som følger under er laget med tanke på å strukturere rutinene for overføring av skolestarterne fra barnehage til skole. Målgruppen er derfor ledelsen og de ansatte i barnehagen med ansvar for skolestarterne og skoleledelsen og 1. trinn lærerne. Videre er det viktig å kunne synliggjøre over foreldrene hva slags rutiner som gjelder ved overgangen barnehage – skole.

Utover denne planen kan barnehagene og skolene gjøre lokale tilpasninger.

	FRIST	HVA	ANSVARLIG	VEDLEGG - BESKRIVELSER
1.	Høst før skolestart	<ul style="list-style-type: none"> Foresatte underskriver samtykkeerklæring. Oppbevares i barnehagen. 	Styrer	Vedlegg 1 – samtykkeerklæring
2.	Gjennomgående i barnehagetiden det siste året	<ul style="list-style-type: none"> Lierbarnehagen følger Udir`s veileder «Mye mer enn bare prat» og benytter systematiske kartleggingsverktøy i samråd med foreldre overfor barn som vekker undring, bekymring eller som man trenger å finne ut mer om. Skjema for informasjonsoverføring på hvert barn 	Styrer	Vedlegg 2 – informasjonsskjema <i>De eldste barna får et pedagogisk opplegg for å forberedes til skolestart. Det kan for eksempel være å trene på sosiale ferdigheter, finmotorikk, selvhjelpsferdigheter, konsentrasjon og lignende. Målet er å skape en helhet og sammenheng i overgangen fra barnehage til skole.</i>
3.	Innen 15.oktober	<ul style="list-style-type: none"> Barn som vurderes til Miljøverkstedet / Hundremeterskogen/Frydenhaug skole. Henvendelse sendes til skolekoordinerende fagteam innen 15. oktober. Nærskolen informeres og er med i dialogen. Nærskolen får skriftlig orientering om barn som har tilrettelagt barnehagetilbud. 	Styrer	Vedlegg 3 – skjema for orientering om barn som har tilrettelagt barnehagetilbud. <i>Dette omfatter de barna som har særskilte behov som krever helhetlig oppfølging, barn med behov for medisinsk oppfølging og barn med behov for store fysiske tilrettelegginger. Barnehagen vil på et tidlig tidspunkt og i tett samarbeid med foresatte, melde fra om dette til barnets nærskole. På denne måten sikrer vi et godt samarbeid med skolen for å forberede til skolestart.</i>
4.	November	Møte i skolenes ressursteam <ul style="list-style-type: none"> PPT informerer om barn med pedagogisk tiltaksplan / sakkyndig vurdering og hvordan skoletilbudet bør tilrettelegges. 	Skole PPT-rådgiver	<i>Barn kan ha ulike utfordringer med for eksempel samspillsvansker, forsinket språkutvikling, utilstrekkelige norskferdigheter eller annet. Noen av disse barna har enkeltvedtak om spesialpedagogisk hjelp, andre har ikke det. Barnehagen skal, i samråd med foresatte, informere skolen om dette for å sikre en best mulig tilrettelegging ved skolestart.</i>
5.	Innen første uke i desember	<ul style="list-style-type: none"> Foreldrene melder inn til 1.trinn Informasjon om skoleinnmelding sendes til barnehagene, slik at de kan bistå foreldrene ved behov. 	Rådgiver for skole Rådgiver for barnehage	<i>I desember før skolestart, får alle foresatte med barn som skal begynne på 1.trinn et digitalt brev via digital postkasse. I brevet er det informasjon om hvilken nærskole barnet har fått plass ved, frister for SFO-søknad og informasjon som skolene ber om å få fra foresatte.</i>

6.	Innen 10. januar	<p>Barnehagen sender skriftlig melding til skolen med utdypende informasjon om</p> <ul style="list-style-type: none"> • Barn som har enkeltvedtak med rett til spesialpedagogisk hjelp • Barn med særskilt tilrettelegging/ nedsatt funksjonsevne. • Barn som trenger tilrettelegging (<u>eks.</u> atferdsproblematikk • Barn med annet morsmål enn norsk som har behov for særskilt språkopplæring. <p>Meldingen skal inneholde</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Sakkyndig vurdering fra PPT ○ Enkeltvedtaket for inneværende barnehageår ○ Pedagogisk tiltaksplan ○ Annen informasjon som er viktig. 	Styrer	<i>Jfr. pkt. 4, dette omhandler de barna som har ulike utfordringer og hvor skolen trenger tidlig informasjon for å kunne tilrettelegge på best mulig måte før skolestart. Foreldrenes involvering, støtte og engasjement er her viktig. De foresatte skal oppleve reell medvirkning og de skal samtykke til all informasjonsoverføring til skolen. Barnehager med foresatte som har annet morsmål enn norsk skal vurdere behovet for tolk for å sikre god nok informasjon.</i>
7.	Innen vinterferien (uke 9)	<p>Skolene kontakter barnehager som har neste års 1-trinns barn og gjør avtale om</p> <p>A) Dato for overføringssamtaler om alle barn</p> <p>B) Dato for foreldremøte på skolen</p> <p>C) Besøksdag</p>	Rektor Rektor og styrer i barnehage	<i>Dette omfatter de barna som man ikke tenker har behov for noen form for spesiell tilrettelegging og kan følge ordinær undervisning.</i>
8.	April	<ul style="list-style-type: none"> • Avsluttende samtale med foresatte i barnehagen. 	Styrer	<i>All informasjon som formidles fra barnehagene er viktig for skolene. I møtene overføres informasjonsskjema (vedlegg 2) som skal gi skolene de beste muligheter for å tilrettelegge for enkeltbarns utvikling og trivsel. Foresatte skal samtykke til den informasjon som overføres.</i>
9.	Vår – innen utgangen av mai	<p>Overføringssamtaler om alle barn.</p> <ul style="list-style-type: none"> • All dokumentasjon som leveres skolen må være kjent for foreldrene. 	Rektor kaller inn. Styrer sørger for at avtalen gjennomføres	<ul style="list-style-type: none"> • Samtykkeerklæring fra foreldrene • Informasjonsoverføring • Eventuell dokumentasjon fra TRAS-kartlegging og/eller annen kartlegging

			og nødvendig dokumentasjon tas med.	All dokumentasjon som leveres skolen må være kjent for foreldrene.
10.	NB! De to første ukene i juni	Besøksdag på skolen. <ul style="list-style-type: none"> • Skolen og barnehagen samarbeider om dato for besøksdag på skolen og SFO • Skolene sender invitasjon til foresatte • Barn og foresatte møter på skolen. 	Rektor/ Styrer	
11.	August	Tilvenning til SFO	Skole/SFO/ foreldre	
12.	August/ september	Oppstartssamtaler med foresatte og kontaktlærer	Skolen	
13.	September	Elevsamtaler mellom elev og kontaktlærer.	Skolen	

Andre tips og ideer

- Barnehagene kan kontakte skolen/SFO for å gjøre avtaler om å komme på besøk, benytte seg av utearealer etc.
- 1.trinns elevene kommer på besøk i barnehagen sin. Kan fortelle barnehagebarna om hvordan det er å gå på skolen.
- 2.trinns elever kommer på besøk til barnehagen og forteller om det å gå på skole samt tar imot spørsmål fra barna i barnehagen
- Se skrivesenteret hjemmeside. Masse tips fra barnehage og ut grunnskolen www.skrivesentgeret.no
- La 1.trinns elever skrive brev til nye 1.trinn <http://www.skrivesenteret.no/ressurser/1.klassinger-skriver-brev-til-ny-skolestartere/>
- Hagaløkka skole i Asker er en fokusskole for Nasjonalt senter for flerkulturell opplæring. Mange tips bla «språkverksted» <http://nafo.hioa.no/grunnskole/nettverk/fokusvirksomheter/hagalokka-skole-asker/>
- Hjemmesiden til NAFO har gode og nyttige tips til både barnehage og skole <http://nafo.hioa.no/>
- Språkløyper har laget en egen overgangspakke som heter Overgang fra barnehage til skole, her kan man også finne mange nyttige tips. Se <https://sprakloyper.uis.no/barnehage/overgang-fra-barnehage-til-skole/>